

NHÀ THƠ VIỆT TRANG

VÀ THƠ THƠ HUÂN QUAN LÂM

Sau năm 75, hình ảnh mặt ông già ngời ngời Hoa bày sách báo cũ trên cửa hàng nhỏ ở phố Đông y Con Cua ngay trung tâm chợ trên nên quen thuộc với người dân Dalat. Vào tháng chạp cuối năm, ông bày trên miếng nilon đen loa loa sách tiểu luận, sách giáo khoa... sách để chơi khi nhàn hạ của ông mình lúc vào mặt con đường nào đó ở Trung Hoa. Tôi luôn thắc mắc sao ông giở ra những cuốn sách bày trên phố Hà Nội ngày xưa của Đoàn Văn Cội đến như thế.

Ông già bán sách dong dỏng cao khác người người đường hàng mốp mốp bán chợ phố. Khuôn mặt ông quắc thước dễ gây thiện cảm. Ông khi nào khách hàng thân phục vì kiên nhẫn rành rả của mình. Ông đàm luận văn chương, lý giải tiểu luận số, tiểu luận... lúc cao hứng, ông phóng bút viết bài thơ chữ Hán, nét chữ như rồng bay phồng múa.

Ba tôi, khi còn đi làm, ba hay tha thẩn thăm bè bạn, khi ghé thăm Nguyễn Đức Minh bạn mốp bút nguyên ở khu Hòa Bình, lúc ghé quán Thơ Tiên uống cà phê với bác Phong Vũ, thi thơ người bạn cũ với ông già ngời ngời Hoa. Hai người trẻ nên tri kỷ vì thú thích văn chương, cũng bởi ba có tài làm thơ bằng chữ Hán, hần nếm hần cùng là công việc với nhau. Ông là Huân Quan Lâm, quen thơ thơ viết Dalat.

Thơ viết Dalat được người Pháp xây dựng trên con đường Yersin (nay đổi là đường Trần Phú) có khuôn viên rộng thoáng mát. Khi trùng tu lại, ba tôi được chia sẻ thơ của ông Thơ trước ông Trần Văn Phóng cùng với ông Đặng Lý Chánh văn phòng Thơ trước ông Sài Gòn mua sách báo có giá trị bổ sung cho thơ viết. Ngày khánh thành, đích thân Bộ trưởng Trần Văn Thơ lên dự lễ.

Ông Huân Quan Lâm là người quen thơ thơ viết Dalat lâu nhất tôi thấy Thơ trước ông Trần Văn Phóng đến lúc chính quyền miền Nam không còn nữa bởi thơ kiên nhẫn yêu thương của ông rộng

mênh mông không bẽ bẻn.

Sau năm 1975, tất cả sách truyện của miền Nam bị thu gom, phân phát, phân cho vào kho. Nhà tôi cũng đi tìm tích xưa, đôi lúc ba cùng ông tìm mua giấy trắng sách cũ bàn luận. Ông viết trên hai câu thơ thiển bíng chớ Hán trên tấm liêng để để c ba trang trắng để t trong phòng khách

Nhân nhốt thơ i phong bình lãng t nh

Thơ i nhốt b h i giác thiên không

(Phạm Gia Triếp nhân huynh h o ni m)

Dịch:

Nhân nhốt chút sóng yên gió l ng

Lùi m t b c b r ng tr i cao

(Nh b n thân Phạm Gia Triếp)

Vào thời kỳ bao cấp, khi con người Việt vẫn xuôi ngược tìm kiếm mưu sinh dù chết ăn đói no mặc đói. Ông Huân Quan Lâm giữa đời mà vẫn thanh thản tận tụy, hồn thơ vẫn chững chạc thoát khỏi đám đông ồn ào; khi nhìn ba hình dung ông như con chim hoàng hạc bay từ Trung Hoa sang Việt Nam, mang theo lòng hoài vọng của hồn thơ, giữa phố thị Lâm Viên đông đúc này, chúng ta ai biết đến mình, mà vui thú vẫn chững chạc mà quên cả tháng ngày trôi. Đó cũng là ý nghĩa bài thơ tuy viết tặng ông, với bốn chữ đầu mỗi câu Huân Quan Lâm Thi (bài thơ dành cho Huân Quan Lâm)

CẨM TÁC

Tặng ông Huân Quan Lâm

Hoàng hạc du du hồn thơ vẫn phẫn phẫn

Quan san hoài vọng vẫn trùng điệp

Lâm viên trung thị quân hà kỳ n

Thi cảm vô tri nhứt mĩ trưỡng

Việt Trang

Học vàng lã lã ng phở ng xa

Quan san ngàn dặm thi t tha nh hoài

Lâm Viên già a ph ai hay

Yêu thơ quên cả đêm ngày dài trôi

9 . 5 . 1984

(Việt Trang dịch)

Bài thơ khiến ông xúc động, dằn lòng nh gi đúng nơi lòng của người xa xứ . Lúc lâm chung, ông dặn người con trai trẻ ng qu trẻ c linh c u để c bài thơ này khi h huy t.

Phạm Mai Hoàng

(18.10. 2008 - viết lại 11.2017)

